

भुक्त्वा चान्नं ततः सर्वमुच्छिष्टेनात्मनस्ततः । अथाङ्गं लिलिपेऽन्नानि यथागतमगाच्च सः ।
 एवं द्वितीये संप्राप्ते यथाकाले मनीषिणः । आगम्य बुभुजे सर्वमन्नमुज्ज्वोपजीविनः ।
 निराहारस्तु स मुनिरुज्ज्वं मार्गयते पुनः । नचैनं विक्रियां नेतुमशकन्मुद्गलं क्षुधा ।
 न क्रोधो न च मात्सर्यं नावमानो न सम्भ्रमः । सपुत्रदारमुज्ज्वन्तमाविवेश द्विजोत्तमं ।
 तथा तमुज्ज्वधर्माणं दुर्वासा मुनिसत्तमं । उपतस्थे यथा कालं षट्कलः कृतनिश्चयः ।
 नचास्य मनसः किञ्चिद्विकारं ददृशे मुनिः । शुद्धसत्त्वस्य शुद्धं स ददृशे निर्मलं मनः ।
 तमुवाच ततः प्रीतः स मुनिर्मुद्गलं ततः । तत्सप्तो नास्ति लोकेऽस्मिन् दाता मात्सर्यवर्जितः ।
 क्षुद्धर्मसंज्ञां प्रणुदत्यादत्ते धैर्यमेव च । रसानुसारिणी जिह्वा कर्षत्येव रसान् प्रति ।
 आहारप्रभवाः प्राणा मनोदुर्निग्रहश्चलं । मनस्येन्द्रियाणाञ्चायैकाग्र्यं निश्चितं तपः ।
 अमेणोपार्जितं त्यक्तुं दुःखं शुद्धेन चेतसा । तत्सर्वं भवता साधो यथावदुपपादितं ।
 प्रीताः स्त्रोऽनुगृहीताश्च समेत्य भवता सह । इन्द्रियाभिजयो धैर्यं संविभागो दमः शमः ।
 दया सत्यञ्च धर्मश्च त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितं । जितास्ते कर्मभिर्लोकाः प्राप्तोऽसि परमाङ्गतिं ।
 अहो दानं विघुष्टन्ते सुमहत् स्वर्गवासिभिः । सशरीरो भवान् गन्ता स्वर्गं सुचरितव्रत ।
 इत्येवं वदतस्तस्य तदा दुर्वाससो मुनेः । देवदूतो विमानेन मुद्गलं प्रत्युपस्थितः ।
 हंससारसयुक्तेन किङ्किणीजालमालिना । कामगेन विचित्रेण दिव्यगन्धवता तथा ।
 उवाच चैनं विप्रर्षिं विमानं कर्मभिर्जितं । समुपारोह संसिद्धिं प्राप्तोऽसि परमां मुने ।
 तमेवंवादिनमृषिर्देवदूतमुवाच ह । इच्छामि भवता प्रोक्तान् गुणान् स्वर्गनिवासिनां ।
 के गुणास्तत्र वसतां किं तपः कश्च निश्चयः । स्वर्गे तत्र सुखं किञ्च दोषो वा देवदूतक ।
 सतां सप्तपदं मित्रमाहुः सन्तः कुलोचिताः । मित्रताञ्च पुरस्कृत्य पृच्छामि त्वामहं विभो ।
 यदत्र तथ्यं पथ्यञ्च तद्वबोध्यविचारयन् । श्रुत्वा तथा करिष्यामि व्यवसायं गिरा तव ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि ब्रीहिद्वैष्टिकाख्यानपर्वणि स्वर्गगुणप्रश्ने एकोनषष्ठ्यधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २५८ ॥

॥ देवदूत उवाच ॥ महर्षे आर्यबुद्धिस्त्वं यः स्वर्गसुखमुत्तमं । संप्राप्तं वज्र मन्तव्यं विमृश्यस्वबुधो यथा ।
 उपरिष्ठाच्च स्वर्लोको योऽयं स्वरिति संज्ञितः । ऊर्ध्वगः सत्पथः शशदेवयानचरो मुने ।
 नातप्ततपसः पुंसो नामहायज्ञयाजिनः । नानृता नास्तिकाश्चैव तत्र गच्छन्ति मुद्गल ।
 धर्मात्मानो जितात्मानः शान्ता दान्ता विमत्सराः । दानधर्मरताः पुंसः शूराश्चाहवलक्षणाः ।
 तत्र गच्छन्ति धर्माग्र्यं कृत्वा शमदमात्मकं । लोकान् पुण्यकृतान् ब्रह्मन्सद्गिराचरितानृभिः ।
 देवाः साध्यास्तथा विश्वे तथैव च महर्षयः । यामा धामाश्च भौद्राश्च गन्धर्वाप्सरसस्तथा ।
 एषां देवनिकायानां पृथक् पृथगेनेकशः । भास्वन्तः कामसम्पन्ना लोकास्तेजोमयाः शुभाः ।
 चर्यस्त्रिंशत्सहस्राणि योजनानि हिरण्मयः । मेरुः पर्वतराड्यत्र देवोद्यानानि मुद्गल ।
 नन्दनादीनि पुण्यानि विहाराः पुण्यकर्मणां । न क्षुत्पिपासे न म्लानिर्नशीतोष्णे भयं तथा ।